

Kyrkomötet
Motion 2017:94
av Hans-Olof Andrén

Gudstjänster och andakter på Svenska kyrkans webbplats

Förslag till kyrkomötesbeslut

1. Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att på Svenska kyrkans webbplats tillgängliggöra svenskkyrkliga podradiogudstjänster varje sön- och helgdag.
2. Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att på Svenska kyrkans webbplats tillgängliggöra dagliga svenskkyrkliga podradioandakter.
3. Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att tillhandahålla församlingarna plattform, struktur, lagring och distribution för podradioverksamhet.

Motivering

Till det kristna livet hör gudstjänsten. Många vill gärna delta i församlingens gudstjänst men kan av någon anledning inte ta sig till kyrkan. Det kan vara sjukdom, ålderdom, arbetstider osv. som lägger hinder i vägen för kyrkogången. En ersättning kan då vara att följa gudstjänsterna i TV och radio. Sveriges television och Sveriges radio sänder (så gott som) varje söndag gudstjänster från kyrkor över hela landet, både från Svenska kyrkan och andra kristna samfund. Glädjande nog behöver man inte längre lyssna eller titta när programmet sänds; alla TV:s och radions gudstjänster finns tillgängliga på nätet (svtplay.se, sverigesradio.se) under lång tid, för den som har tillgång till internet.

Men det finns begränsningar i TV:s och radions utbud. Programmen sänds enbart på söndagar och vissa stora helgdagar, så de helgdagar som infaller på andra veckodagar (såsom annandag påsk, midsommardagen, alla helgons dag, annandag jul) sänds ingen gudstjänst. Ibland är ”gudstjänsten” utformad mer som en andakt, ibland hopklippt av olika delar som inspelats separat och utan församling. Ganska ofta kommer gudstjänsten från ett annat samfund än Svenska kyrkan. Detta kan naturligtvis vara intressant och berikande, men för den som vill ha en ersättning för församlingens vanliga huvudgudstjänst blir det ändå inte samma sak.

På Svenska kyrkans webbplats svenskakyrkan.se under rubriken Gudstjänst hälsas besökaren välkommen att fira gudstjänst i Svenska kyrkan. Det finns en kort beskrivning av vad gudstjänsten innehåller och innebär, och man får hjälp att hitta en gudstjänst i sin närhet via funktionen ”Hitta din församling” eller via ”Kyrkappen”. Men någon hjälp för dem som inte kan ta sig till kyrkan finns inte, inte ens en hänvisning till TV- och radiogudstjänster.

Jag tycker att det varje söndag och helgdag borde gå att hitta en svenskkyrklig gudstjänst via en länk på Svenska kyrkans webbplats. Det finns redan församlingar som regelbundet sänder sina gudstjänster, åtminstone som podradio på nätet. Då kunde Svenska kyrkans webbplats länka till dessa (och till Sveriges radio och

Sveriges television när svenskkyrkliga gudstjänster sänds). Skulle det mot förmodan inte finnas någon gudstjänst att länka till skulle kyrkokansliet kunna ordna en ljudsändning från en närbelägen (dom)kyrka. Det är med dagens teknik en enkel och billig sak att ordna, bara vi inte ställer alltför höga krav på ljudkvalitén.

Naturligtvis vore det bästa om var och en kunde följa gudstjänsterna i hemförsamlingen. Det finns idag flera församlingar som sänder gudstjänster över nätet, exempelvis S:t Pauli församling i Göteborg och Katarina församling i Stockholm. Om fler församlingar ska kunna lägga ut sina gudstjänster på nätet bör nog stöd från nationell nivå tillföras. Svenska kyrkan på nationell nivå skulle kunna tillhandahålla plattform, struktur, lagring och distribution. Stiftelsen skulle kunna främja genom utbildning. Församlingarna ska vara fria att ansluta och att publicera det innehåll de anser relevant och angeläget.

Till det kristna livet hör också bönen. För den som vill ha hjälp och stöd i sitt andaktsliv finns ju mängder av böcker, och för den som inte kan eller förmår att läsa finns andakterna i Sveriges radio. Dessa sänds tidigt varje morgon, måndag till fredag, och finns naturligtvis tillgängliga hela dagen på SR:s webbplats. Vissa veckor belyses ett tema av fem andaktshållare, andra veckor håller en person samtliga fem andakter. Majoriteten av andakterna görs av kristna från olika traditioner, men regelbundet hörs muslimer och judar, eftersom Sverige är ett mångreligiöst land. Det finns alltså inte möjlighet att varje dag delta i en kristen andakt; vissa veckor är alla andakterna muslimska eller judiska, och på lördag och söndag sänds ingen andakt alls.

På Svenska kyrkans webbplats finns en betraktelse inför varje helgdag, *Tankar inför helgen*. Men jag hittar ingen svenskkyrklig andaktshjälp för den som inte kan eller orkar läsa. Jag tycker att detta borde tillföras, antingen genom att länka till eventuellt förekommande redan befintliga (pod)andakter, eller genom att en ny andakt produceras varje dag. Detta är ett uppdrag som kunde vandra runt i kyrkan (på samma sätt som Instagramkontot) eller ges till kyrkokansliets anställda.

Det är en förändrad samhällelig mediepolitik, det förändrade medielandskapet och Svenska kyrkans medlemmars förändrade medievanor som motiverar en ny mer strategisk användning av ny teknik för digitala sändningar och en omfördelning av resurser från kostsam produktion som når allt färre till mer billigare och mer decentraliserade lösningar som når fler och nya grupper. Tekniken bör vara specificerad och omfattas av ramavtal, på samma sätt som för annan digital utrustning. Nationellt är historiska föregångare exempelvis Kyrkans kassettradio och Kyrkans AV-tjänst. Historiskt kan en kommande satsning på streamade gudstjänster och andakter och på podcast med samma och bredare innehåll jämföras med 1970-talets satsning på församlingstidningar, 1980-talets satsning på närradio, 2000-talets satsning på webb, och 2010-talets satsning på sociala medier.

Brämön den 24 juni 2017

Hans-Olof Andrén (POSK)